

Šialená svetománia

Časopis žiakov Základnej školy Dr.
Milana Hodžu s MŠ Palisády
Škarniclova 1 • Bratislava •
www.zsmh.sk • svetomania@zsmh.sk

2

Marec/Apríl 2011

Obsah

Literárna beseda so
spisovateľom Antonom
Laučekom

Niečo o „pani Jari“

Zo života našich žiakov

Poznávací výlet do Poľska

Niečo o „pani Zime“

Z každého rožka troška

Relax

*Srdečne pozdravujeme všetkých
našich čitateľov a želáme krásne
prežité jarné dni plné prebúdzania sa
k životu.*

Vaša redakcia Šialenej svetománie

Literárna beseda so spisovateľom Antonom Laučekom

Dňa 10.12.2010 sa na našej škole v rámci projektu „Náš súčasný spisovateľ“ uskutočnilo stretnutie so súčasným slovenským spisovateľom Antonom Laučekom. Pochádza z Černovej, obce v okrese Ružomberok, tiež známej kvôli krvavej masacre, ktorá sa tam na začiatku 20. storočia odohrala. Aj túto tému môžeme nájsť v autorovej bohatej tvorbe, ktorá sa venuje historickej, dedinskej, a tiež aj sociálnej tematike. Spisovateľ nám v úvode besedy stručne predstavil svoje diela a potom formou otázok a odpovedí, ktorými ho zasypali naši študenti, prezradil veľmi veľa zo svojho života. Celé stretnutie sa nieslo na krídlach jemného humoru a priateľskej atmosféry. Žiakov zaujímali príčiny jeho vstupu do literatúry, jeho detstvo, sny, najlepšie a najhoršie zážitky, ale tiež sa od neho dozvedeli nové recepty, ktoré si aj podrobne zapísali do svojich zošitov. Autorovi sa za jeho úsilie prísť medzi nás žiaci odvdáčili obrovským potleskom.

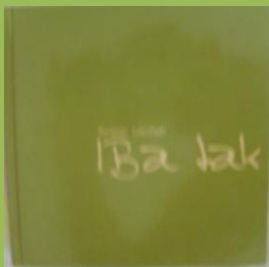
Anton Lauček

Cez utrpenie

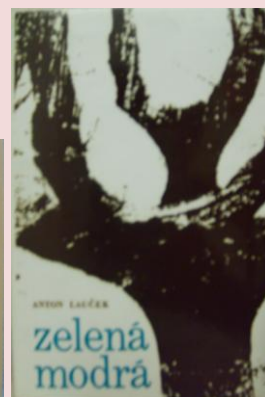
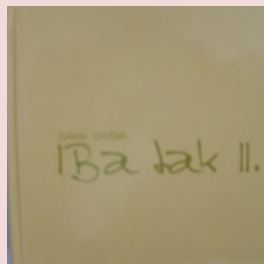

Literárne dielo Antona Laučka:

Zelená modrá, Pierko iba ľahučko prichytené, Opušťák, Pušky v hrnci granáty, Cez utrpenie, Anjelom svojim prikážem o tebe, Keď lastovičky nemôžu lietať, Iba tak, Andrej, Černovčania, Iba tak II., Schéma a dogma v literatúre, Výrobný román, Slovenská literatúra pre deti a mládež (1990 – 2004), Katolícka moderna, Schematická reportáž Ferdinanda Gabaja, Benedikt – scenár televíznej inscenácie

Iba tak

Román Andrej, ktorý je zároveň prvým románom

Povedzme si čosi o jari:

Jar je jedno z ročných období v miernom teplotnom pásme, ktoré nasleduje po zime a predchádza letu.

Astronomicky sa jar začína jarnou rovnodennosťou (okolo 20. marca na Severnej pologuli a 23. septembra na Južnej pologuli), a končí letným slnovratom (okolo 21. júna na Severnej pologuli a 21. decembra na Južnej pologuli). V meteorológii sa to počíta ako celé mesiace marec, apríl a máj na Severnej pologuli a september, október a november na Južnej pologuli.

Pranostika je súčasť našej ľudovej slovesnosti.

Vznikla na základe dlhoročného pozorovania prírodných úkazov, ktoré ľudia zovšeobecni.

Akej Božej Matky, také veľkonočné sviatky. (25. marca)

Na sv. Gregora idú ľady do mora. (12.marca)

Apríl v daždi máj v kvete. (apríl)

Ak je máj záhradníkom, nie je pre stodoly milovníkom. (máj)

Studený máj- v stodole raj. (máj)

Medardova kvapka - 40 dní kvapká. (8. Júna)

Zopár výrokov o jari:

- Jedna lastovička **jar** nespraví. (Aristoteles)
- Na **jar** zamaž v jeseni zapráš. (Slovenské príslovie)
- Na jeseň sa predáva ovocie, na **jar** - lieky. (Čínske príslovie)
- Srdce moje, nesmieš zúfať, to, čo zima vzala ti, **jar** zas vráti ti, v lepší osud musíš dúfať. (Heinrich Heine)
- Veci lásky sú vecami života. Po zime prichádza **jar**, po beznádeji nádej, po hrôzach noci svitá deň. (Vladislav Vančura)

V rímskej mytológii bola bohyňa jari pôvodne Venuša.

Venuša (lat. *Venus*) je starorímska bohyňa jari a krásy. Neskôr bola stotožnená s gréckou Afroditou, čím sa stala bohyňou lásky a manželstva. Pôvodne bola Venuša bohyňou jari a záhrad. Postupom času bola ale spodobnená k gréckej bohyni Afrodite. Jej neskoršou úlohou bolo chrániť manželstvá a mala rolu „Pramatky“ alebo „Rodičky“.

Marec

Letí, letí jasná správa,
Nieкто ide, už je tu!
Na známosť sa teraz
dáva:
Jar sa vracia z výletu!

So sebou nám darček
nesie
Krásu prvých snežienok
Zima sa už v diali nesie,
Sladko spieva

Good planet

Keď mám voľný čas vymýšľam príbehy o veľkom vesmíre, o vymyslených planétach krúžiacich okolo Slnka alebo okolo iných hviezd. Najradšej píšem o planéte nazvanej Good planet. Je na nej všetko, čo mám rada. Raz ma prekvapilo žiariace svetlo padajúce z oblohy na Zem. Padlo presne na mňa Zrazu som sa začala vznášať. Pri oblakoch sa niečo zablysko a ocitla som sa na planéte Good planet. Veľmi som sa potešila. Obzrela som sa a videla som veľa domov, boli malé a rôznofarebné a aj jeden veľký dom s nápisom škola. Zrazu sa po veľkom meste ozval prenikavý zvon, skončila sa škola. Pozrela som sa na bránu školy, bola veľká a drevená. Jej dvere sa otvárali. Vyšlo z nej veľa detí, pri plote ich čakali ich rodičia. V škole sa učili tak isto ako my v laviciach, s knihou a písali perom, ale namiesto počítania a čítania sa učili hrať. Celý deň sa hrali. Keď som sa pozrela do ich tašky, mali tam knihy a hračky. Deti utekali k mamám a k otcom. Videla som, ako jeden smutný žiak prišiel k mame a povedal: „Mám z hračkopisu dvojku!“ Položil tašku na zem a vybral z nej papier, na ktorom mal veľkým písmom napísané Písomka z hračkopisu. Žiačik prstom ukázal na veľkú dvojku dole na papieri. Mama ho potešila: „To nevedí, každý môže niekedy dostať aj dvojku.“ Obzrela som sa hneď na druhú stranu. Bol tam zmrzlinový a „telkový“ sad. Vedľa bol dom s nápisom Dog house. Trochu ďalej sa nachádzali čokoládové stromy. Obďaleč boli domy obyvateľov planéty.

Išla som ochutnať zmrzlinu a vtom počujem: „Vstávaj, už je škola!“ To na mňa volá mama. Zase som tú zmrzlinu neochutnala.

Rebeka Luknárová 5.B

Katastrofa vo svete

Katastrofy vo svete sa dejú každý deň. Najnovšia katastrofa je v Japonsku. Stalo sa to takto. V japonsku bolo zemetrasenie a zároveň s tým zemetrasením vybuchla sopka. Našťastie nevybuchla láva. Teraz sa im prehrieva jadrový reaktor. Zháňajú morskú vodu, aby to chladili. Ak by vybuchol reaktor, umrelo by veľa ľudí na otravu jedovatými látkami. Tí ľudia, ktorí žili v tom meste, kde sa to stalo, museli odísť. Japonci, ich rodáci, v iných mestách im otvárali nápomocne dvere.

Dominika Rezeková 5. B

Láska očami našich žiakov

Už je to dávno

Už je to dávno, čo sme boli malí,
už je to dávno, čo sme spolu sedeli v jednej lavici,
už je to dávno, čo si ma miloval a spolu sme sa smiali
a už sa to nevráti.

Už sa to zmenilo, len moje city nie...
Sú aj tvoje stále také?
Stále sa hneváš?
Prečo sa neusmievaš?

Už je to dávno, čo si mi napísal do SMS – Milujem t'a!
Už je to dávno, čo som odpísala – ešte nie som pripravená a utiekla!

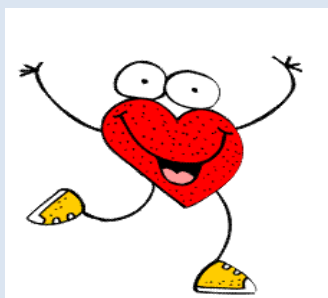
Asi si mi to nikdy neodpustil...
A ja teraz chcem vrátiť čas...
Prajem si to zas a zas...

Chcem zistiť, ako to teraz je, ale nedokážem to.
Čo sa to so mnou deje?
Azda sa bojím, že to už také nebude?

Alexandra Sladomíková 9. B

LÚBIM t'a

Lúbim tvoj dotyk ruky,

Lúbim tvoje kroky,
mám rád farbu tvojich očí,
je to ako vietor, kde sa stočí.

Lúbim tvoj hlas, plný slov a fráz, ako hviezdy na nebi,
Lúbiť t'a budem vždy. Môj život je bez teba stratený ako
zapletené prúty, Bábika sa smeje na mne, že ti píšem takto
o mne, o mne i o tebe, o živote na svete.

MARGITA MUSTAFIOVÁ 5.B

Je dobré konať dobro, aj napriek tomu, že sa to niekedy neoplatí

...A svedomie? Svedomie človeka pravdepodobne núti konať dobro. AK cítiš napätie v žalúdku a máš pocit, že toto nie je najlepší nápad, to ťa chytá tvoje svedomie. Sčasti ma na človeka vplyv aj výchova. Môžeme mať ľudí z lepších rodín, spôsobom - synáčik, dcérka, čo by ste si želali? To, to, to a bodka. Tie deti sa väčšinou stávajú rozmazanými a majú pocit, že celý život nemusia ani prstom pohnúť. Tí majú inú predstavu ako napríklad človek, ktorý žije skoro bez peňazí. Ten si dokáže vážiť každú, hoci aj tú najmenšiu, maličkosť. Nieкто z bohatej rodiny to berie ako samozrejmosť a má pocit, že ostatní sú na tom rovnako, v lepšom prípade, keď vyrastie, tak pomôže tým, ktorí potrebujú pomoc a v horšom prípade človek, ktorý má všetko, čo si zmyslí, sa stáva namyslený a povýšenecký. To nie je dobré a hlavne, keď ti dáva najavo pohľadom, keď sa díva tak, že ty si oproti nemu horší, labilné povahy si to môžu vziať zle a poznačí ich to na celý život, nie ten pohľad, ale to, že si pomyslia, že oni sú horší a lepší ani nebudú. Ale to je hlúposť, mnohokrát má ten chudobný oveľa väčšie srdce ako ten, čo má veľa a veľa. A jak sa vraví všetkého veľa škodí.

Max Veselský 8. B

Nezaháňajte sa do boja

Ľudia svätí, ľudia dobrí.
Nezaháňajte sa do boja, ako kocúr za myšou.
Nesúďte všetkých rovnako.
Ľudia sú zlí, ale aj dobrí.
Počúvajte svoje srdce, robte to, čo vám vraví.
Ja sám som bol vo vojne a neskončil som dobre.
Rozkazy sú ako údery.
Najvyšší vás zaženú do kúta, odtiaľ niet už úniku.
Vravím vám, robte to, čo vám srdce káže.
Ruku mi odtrhlo,
keď sme sa bránili.
Padal som do plameňov nenávisti.
Priateľ mi dal pomocnú ruku,
z pekla ma vytiahol.
Šiel som domov, smutný, zronený.
Domov už nebol domovom. Znetvorili ho.
Prekročil som jeho prah a uvidel kamaráta.
Ležal v kaluži krvi, celý dolámaný.
Z izbičky som počul rinčanie reťazí.
Vítazi, tí druhí zabili otca, neušetrili ani mat'.
Reťaz ma privádzala k šialenstvu.
Vykročil som....
Schytili ma a zabili.
Tam hore to píšem, už dlhé veky.
Ľudia dobrí. Ľudia svätí,
Vravím vám, robte len to, čo srdce káže.

Daniel Artur Michalica 7.B

2 každého rožka troška

Narodení v jari

Harry Houdini (24. marec 1874, Budapešť), jeho pravé meno bolo **Ehrich Weisz** (po tom ako imigroval do USA si ho zmenil na Erich Weiss), bol maďarský kúzelník, hadí muž (považovaný za najlepšieho na svete), kaskadér, skeptik a vyšetrovateľ duchovna, filmový producent, herec a amatérsky letec.

Matej Bel z Očovej (* 24. marec 1684, Očová) bol polyhistor, encyklopedista, filozof, pedagóg, evanjelický kazateľ, priekopník slovenského osvietenstva, jeden z najvýznamnejších európskych vedcov 18. storočia, zakladateľ modernej vlastivedy v Uhorsku a vzorom pre francúzskeho encyklopedistu Diderota.

Vincent Willem van Gogh (* 30. marec 1853) bol holandský maliar a jedna z najväčších osobností svetového

vytvárneho umenia

René Descartes (* 31. marec 1596, La Haye) bol francúzsky filozof, matematik predstaviteľ racionalizmu, špeciálnovedný bádateľ vo viacerých prírodovedných odboroch. Hlboko ovplyvnil celú novovekú vedu.

8. Apríl - Buddha born, 563 BC

15. Apríl - Leonardo da Vinci born, 1452

16. Apríl - Charles (Charlie) Chaplin (Sir) born in London, 1889

5. Apríl 1945 v Košiciach vyhlásený Košický vládny program

18. Apríl 1947 - poprava Jozefa Tisa

1. Máj - Sviatok práce

1. Máj 2004 - Vstup SR do Európske únie

4. Máj - Výročie úmrtia M.R. Štefánika

8. Máj - Deň víťazstva nad fašizmom

7. Jún - Výročie Memoranda národa slovenského

Niečo z latinčiny:

Conditio sine qua non (lat.) je *nevyhnutná podmienka*, bez ktorej nie je možná nejaká udalosť.

Cum principia negante non est disputandum je latinská veta, ktorá znamená: *S tým, kto popiera princípy, nemožno debatovať*, t. j. bez vzájomnej zhody v základných predpokladoch nie je možná logická debata

Experientia est optima rerum magistra je latinská veta, ktorá znamená: „Skúsenosť je najlepší učiteľ.“

De facto je latinský výraz znamenajúci „v skutočnosti“ alebo „prakticky“.

De iure (lat.) je podľa práva, z právnych dôvodov

Abstinent (lat.) je ten, kto sa zdržuje pôžitkov.

HA-HA-HA

HA-HA-HA

HA-HA-HA

Redakčná rada

Redakčnú radu školského časopisu tvoria hlavne žiaci, ktorí navštevujú literárny krúžok. To však neznamená, že výrobu časopisu majú na starosti len oni. Naopak, zapojiť sa môžete všetci. A to tak, že svoj článok, básničku, poviedku, postreh, či vydarenú fotografiu odovzdáte niektorému z členov redakčnej rady, alebo p. uč. Gerbovi.

Použité zdroje:
www.Wikipedia.sk
www.Google.sk
calendar.zoznam.sk

- Letí bocian a vidí, ako ježko raňajkuje. Hneď sa ho pýta: „Čo ješ, jež?“ „Nič, bocian, bocian,“ odpovedá ježko.

- „Ocko, dostal som 4 a 5 z matematiky,“ hovorí synček hneď po príchode domov. „Ale nemusíš sa strachovať, už neplatia,“ dodáva synček, „vyhodili ma zo školy.“

- „Mami, má hrozienu nohy?“ „Nie.“ „Asi som zas zjedol pavúka.“

- Turista sa zatúla do Vysokých Tatier a stretne baču a pýta sa: „Do you speak English?“ Bača krúti nechápavo hlavou. „Sprechen Sie deutsch?“ Bača iba krúti hlavou. „Gavaríte pa rusky?“ Bača zasa nič. Turista znechutene odíde. Bača sa otočí na valacha a hovorí mu: „Vidiš, koľko jazykov vedel a načo mu boli?“

- **Ked' sa môže mačka zježiť, môže sa aj ježko zmačkať?**

Relax

Vtipy

ŠPLECHY ŽIAKOV:

Učiteľ: Povedz slovenský výraz pre homo habilis a homo erectus.

Žiak: Človek skrčený a Človek vystretý.(6.B)

U: Aké je synonymum k slovu dospelý ?

Ž: Vyšinutý (5.B)

U: Kto je autorom textu slovenskej hymny?

Ž: Ivan Gašparovič? (8.A)

U: Robí sa to takto.

Ž1: Ja to viem aj tak urobiť lepšie ako vy!

Ž2: A ty s kým bankuješ?

U: Vytvor tri pravdivé vety o sebe na všetky časy, minulý, prítomný a budúci.

Ž: Ráno som išla na záchod, teraz vyrušujem, a potom večer pôjdem domov.